Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Lausunto
TEM/22/00.01.02/2018
21.2.2018

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Euroopan unionin verkko- ja tietoturvadirektiivin täytäntöönpanoon verkko- ja tietoturvadirektiivin täytäntöönpanoon liittyvien lakien muuttamisesta

Valtioneuvoston yleisistunnossa 19.12.2017 annetussa hallituksen esityksessä (HE 192/2017 vp) ehdotetaan tietyille yhteiskunnan toiminnan kannalta keskeisten palveluiden tarjoajille sekä eräiden digitaalisten palveluiden tarjoajille tietoturvallisuuteen liittyvää riskienhallintaa ja häiriöiden raportointia koskevia velvoitteita. Lisäksi säädettäisiin näiden velvoitteiden valvonnasta, viranomaisten välisestä tietojen vaihdosta sekä yleisestä tietoturvallisuuteen liittyvästä viranomaistoiminnasta. Ehdotetulla lainsäädännöllä saatettaisiin osaksi kansallista lainsäädäntöä toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi.

Työ- ja elinkeinoministeriö kannattaa hallituksen esitystä seuraavassa esitetyin huomauksin.

Työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan sähkömarkkinalakiin sisällytettävät velvoitteet tulee kohdistaa sekä sähkön järjestelmävastuulliselle kantaverkonhaltijalle (1 yritys), sähkön suurjännitteisen jakeluverkon haltijoille (11 yritystä) että sähkönjakeluverkon haltijoille (77 yritystä) mutta ei sähkön suljetun jakeluverkon haltijoille (2 yritystä). Kaikkien kuluttaja-asiakkaiden tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi velvoitteet tulisi kohdistaa kaikille sähkön jakeluverkon haltijoille yrityksen koosta, sähkön toimitusmäärästä tms. riippumatta. Sähkön suljetun jakeluverkon haltijat toimittavat sähköä yksinomaan teollisuusasiakkaille. Koska suljetun jakeluverkon haltijoilla ei ole toimituksia kuluttaja-asiakkaille, ei velvoitteita ole syytä kohdistaa näille.

Maakaasun jakeluverkon haltijoilla kuluttaja-asiakkaiden määrä on vähäinen verrattuna esimerkiksi sähkön jakeluverkon haltijoihin. Jakeluyhtiöiden myymä kaasun määrä kuluttaja-asiakkaille on sekin vain noin 10 % jakeluyhtiöiden kaasun kokonaismyynnistä. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tämän takia perusteltuna, että velvoitteita ei kohdistettaisi maakaasun jakeluverkon haltijoille (24 yritystä). Sen sijaan maakaasun siirtoverkon haltijalle (1 yritys) velvoitteet tulisi kohdistaa.

Öljyn osa-alueella ei ole tunnistettu direktiivissä asetetut kriteerit täyttäviä keskeisiä palveluita tai keskeisten palveluiden tarjoajia.

Direktiivi edellyttäisi tiettyjä toimenpiteitä yhteistyön kehittämiseksi Energiaviraston ja Viestintäviraston kesken. Toimenpiteiden ei nähdä tuovan merkittävästi uusia vastuita työ- ja elinkeinoministeriön toimialalle ja tältäkin osin esitystä voidaan pitää kannatettavana.

Timo Ritonummi
Teollisuusneuvos
Ylijohtajan sijaisena

Jyrki Pohjolainen
Ylitarkastaja